

MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI ČR

Vyšehradská 16, 128 10 Praha 2

Oddělení styku s veřejností

VÁŠ DOPIS č. j.:

ZE DNE:

NAŠE č. j.: MSP-288/2025-OSV-OSV/4

VYŘIZUJE: Mgr. Helena Havlíková

TEL.: +420 221997270

FAX: +420 224 919 927

E-MAIL: info@msp.justice.cz

Vážený pan

René F

Praha 15.04.2025

Počet listů: 1

Přílohy: 0

Žádost o informace

Vážený pane F

Ministerstvo spravedlnosti dne 10. 4. 2025 obdrželo Vaši žádost o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, týkající se nástrojů na snížení recidivy pachatelů trestných činů a snížení výše trestů.

K Vaší žádosti Vám sdělujeme následující:

Hlavními opatřeními v boji s vysokou recidivou jsou:

- Rozšiřování alternativních trestů (např. domácí vězení, podmíněný trest odnětí svobody či obecně prospěšné práce) a probačních programů (vedou ke znovu začlenění do společnosti a poskytují podporu lidem propuštěným z vězení)
- Změny v trestní politice (co a jak má být trestáno, prevence kriminality, práce s pachateli a podpora obětí trestných činů)
- Zlepšování životních podmínek odsouzených a přibližování podmínek ve věznicích podmínkám života na svobodě
- Individuální práce s vězni a propojování péče o odsouzené během výkonu trestu a po propuštění.

Ministerstvo spravedlnosti vypracovalo novelu trestních předpisů, která by měla vést ke snížení počtů odsouzených v českých věznicích. Pokud nebudou české věznice přeplněné, budou se jejich zaměstnanci moci odsouzeným více věnovat a lépe je připravovat na život po propuštění na svobodě. Tuto novelu však musí schválit Poslanecká sněmovna parlamentu České republiky, aby mohla vstoupit v platnost. V případě přijetí tato novela zákona nebude mít vliv na tresty osob, které se již nachází ve věznicích. Na jejím základě budou jen v budoucnu některé činy posuzovány jinak než dnes, aby se do věznic dostávaly zejména osoby, které jsou pro společnost skutečně nebezpečné.

Další oblastí je posilování Probační a mediační služby, která zajišťuje dohled nad výkonem alternativních trestů, poskytuje podporu obětem trestných činů a možnost mimosoudního

řešení konfliktu. Probační a mediační služba vznikla v roce 2001 a je jedním z hlavních nástrojů přispívajících k omezování recidivy v České republice. Vedle toho stát finančně podporuje neziskové organizace, které rovněž svou činností v oblastech péče o odsouzené a propuštěné osoby přispívají významným dílem ke snižování recidivy.

Pracuje se také na častějším využívání restorativní spravedlnosti, která spočívá ve snaze o nápravu újmy způsobené trestným činem a přijetí opravdové odpovědnosti ze strany pachatele. Obrací se zde pozornost směrem k lidem, kterých se trestná činnost dotýká – jako obětí a pachatele, jejich blízkých, svědků události či zasažené komunity. Restorativní přístup vytváří bezpečný prostor, kde mohou tito lidé aktivně pracovat na snížení dopadů trestného činu, vést mezi sebou dialog a osobně se zapojit do navrhování řešení.

Ministerstvo spravedlnosti není jediným orgánem, který se zabývá snižováním recidivy. Zejména Ministerstvo práce a sociálních věcí a Ministerstvo vnitra v rámci svých agend rovněž hledají cesty, jak recidivu snížit. S Ministerstvem práce a sociálních věcí spolupracujeme na projektu *„Změna přístupu v práci s osobami před propuštěním a po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody“*. Hledáme cesty, jak s odsouzenými efektivně pracovat během výkonu trestu a jak po jejich propuštění, a zejména pak na funkčních postupech, které by péči před a po propuštění vhodně propojily, navzájem na sebe navazovaly a ve výsledku dobře fungovaly. Asociace organizací v oblasti vězeňství zase pracuje na vývoji kontaktní platformy sdružující služby péče o propuštěné osoby tak, aby všechny informace byly přehledně uvedeny na jednom místě a vychovatelé, sociální pracovníci či probační úředníci mohli odsouzené a propuštěné navést k organizacím, které jim budou moci efektivně pomoci.

Při posuzování všech uvedených nástrojů nelze opomenout samotnou motivaci jednotlivce k tomu, aby trestné činy nepáchal a ukončil tak svou kriminální kariéru. Jakákoliv změna systému, ať už je to změna trestního zákoníku, posilování podpůrných programů vně i mimo věznici či adekvátně nastavený systém sociálního zabezpečení, může usnadnit život na svobodě, ale neumožní rozhodnout se v rizikové situaci za konkrétního člověka tak, aby jednal společensky přijatelně a odpovědně.

S pozdravem

Mgr. et Mgr. Jacek Morávek
vedoucí oddělení styku s veřejností
Ministerstva spravedlnosti ČR